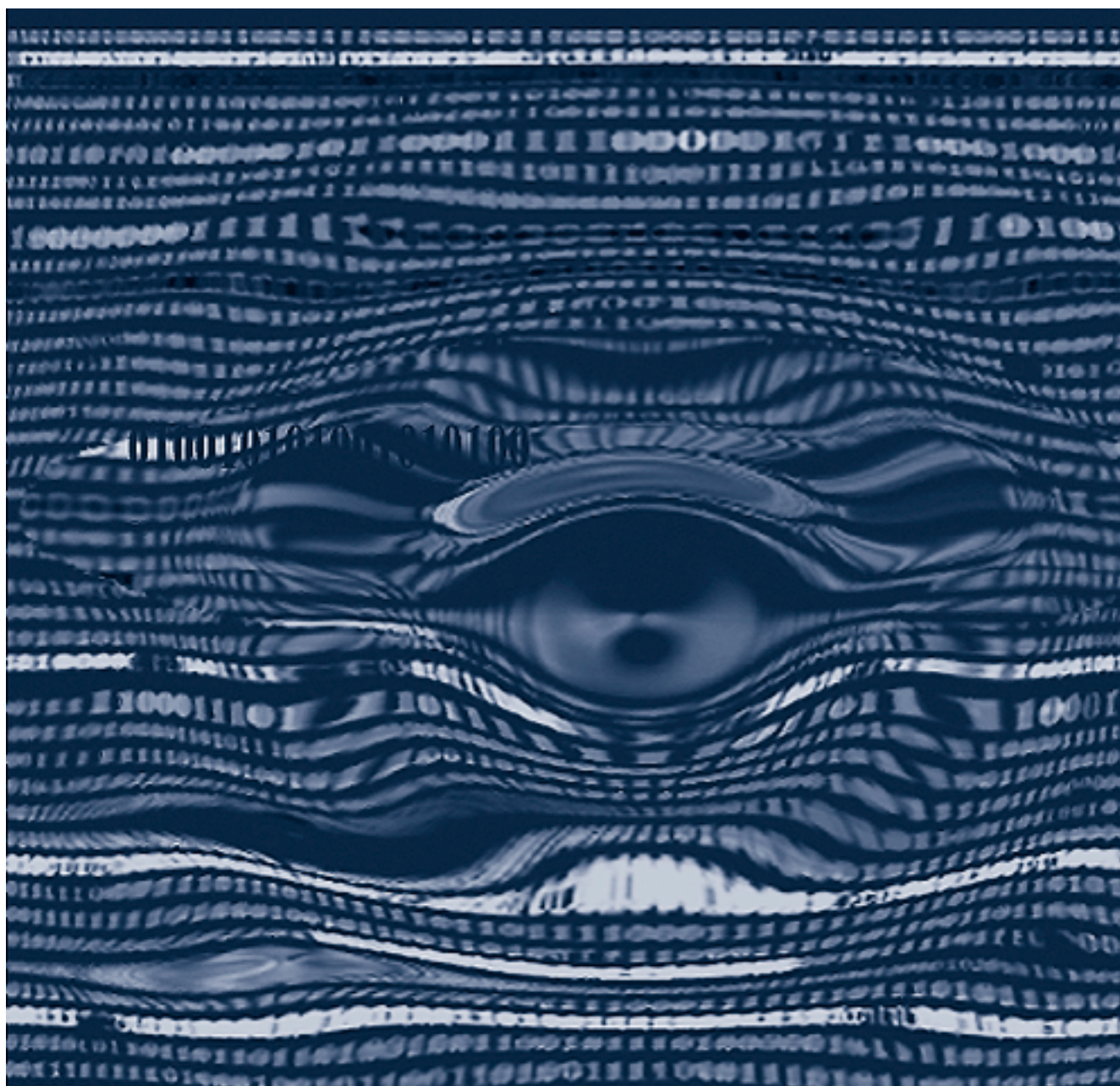

LISTY

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

ÚNOR 04 ČÍSLO 2 ROČNÍK 12

Cyril Kučera 2004

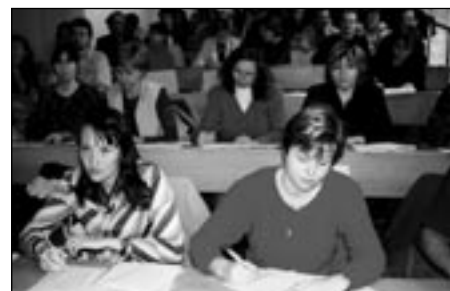
10. ročník konference středoškolských profesorů matematiky a informatiky (2) Zajímavé citáty ze zajímavých knih (2) Wisława Szymborská – první dáma polské poezie (3) Jak se dělá kariéra (4) Co nového na FF OU (5) Filmový klub „Slunečnice se dívá“ (6) Studentská vrátka (6) Trumfové karty (7) Četli jsme za vás (7) Ze života univerzity (7) Kalifornská zastavení (9)

10. ročník konference středoškolských profesorů matematiky a informatiky

V pátek 31. ledna 2004 se na katedře matematiky a na katedře informatiky a počítačů Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity uskutečnil již 10. ročník konference středoškolských profesorů matematiky a informatiky. Toto setkání se koná každým rokem ve spolupráci s Jednotou českých matematiků a fyziků, pobočka Ostrava. Konference byla rozdělena do dvou

skupin, a to na matematiku a informatiku. Ve skupině matematiky byla na programu především problematika úloh středoškolské matematiky. Přednášel RNDr. Josef Kubát, ředitel gymnázia v Pardubicích a jeden z předních tvůrců didaktiky matematiky v České republice na téma *Intuice a odhady při řešení úloh středoškolské matematiky*. Přednášející s sebou přivezl velké množství příkladů a metodického materiálu. Dále vystoupil RNDr. Dag Hrubý, ředitel gymnázia v Jevíčku, na téma *Funkce a relace*. Jeho přednáška obsahovala především výpis toho, co je nutné učit na středních školách. Poukázal také na nejčastější chyby, kterých se dopouštějí jak učitelé, tak studenti. Ve skupině informatiky přednášel Ing. Ivan Zelinka, Ph.D., z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, který je autorem knihy *Umělá inteligence – hrozba, nebo naděje?* Dále vystoupil Mgr. Rostislav Fojtík z Ostravské univerzity a hovořil na téma e-Learning. Pozvání na seminář přijala také Mgr. Libuše Pavlisková, která vystoupila s příspěvkem *Dedukce ve výrokové logice*.

Semináře se zúčastnil i pracovník Národní agentury programu SOCRATES a seznámil nás zejména s jeho podprogramem CO-MENIUS. Další informace lze nalézt na internetové adrese www.osu.cz/prf/katedry/matematiky/konferen/konf.htm nebo na katedře matematiky PŘF OU, tel.: 596 160 237, e-mail: hanc1@osu.cz.

Konference se zúčastnilo více než 65 středoškolských profesorů matematiky a informatiky, a to nejen z Moravskoslezského, ale také z Olomouckého a Zlínského kraje.

DOC. RNDR. JAROSLAV HANČL, CSC.
RNDR. PAEDDR. EVA VOLNÁ, PH.D.
MGR. PAEDDR. HASHIM HABIBALLA

Univerzity ve Slezsku má stmelit nová konference rektorů

Na půdě Slezské univerzity v Opavě se v závěru loňského roku sešli rektori šesti univerzit a vysokých škol sídlících na území českého a polského Slezska, aby se dohodli na vytvoření Konference rektorů slezských univerzit. Cílem nově konstituovaného uskupení, které zůstává otevřené i pro rektory dalších slezských univerzit, je jednotný postup při realizaci společných vědeckých výzkumů, výměn vědecko-pedagogických pracovníků, studentů, informací a kulturních aktivit, spolupráce v procesu získávání vědeckých hodností pracovníků i pořádání odborných konferencí.

Koordinaci si podle zúčastněných rektorů vyžadují také práce týkající se standardů výuky a vzdělávání. Od činnosti konference si slibují rovněž prosazení zájmů univerzit směrem k jejich přístupu ke strukturálním fondům Evropské unie a vícezdrojovému financování, přičemž její vznik považují za naplnění dlouholetých potřeb zúčastněných vysokých škol, které vesměs spojují již v minulosti uzavřené partnerské dohody.

Společné prohlášení z ustavujícího opavského zasedání Konference rektorů slezských univerzit zdůrazňuje potřebu posílení regionální spolupráce v duchu sjednocené Evropy a Boloňského procesu dalšího rozvoje vysokého školství na našem kontinentě. Za polskou stranu ho podepsali představitelé Slezské univerzity a Ekonomické akademie im. Karola Adamieckiego v Katovicích a dále rektori univerzit ve Vratislavi

a Opolí, za českou pak rektori Ostravské univerzity a Slezské univerzity v Opavě. Jedním z prvních konkrétních výstupů, které konference iniciovala, má být uspořádání podzimní reprezentativní konference

na téma slezského povědomí z pohledu ekonomického, historického, sociologického i etnografického.

IVAN AUGUSTIN,
TISKOVÝ MLUVČÍ SLEZSKÉ UNIVERZITY V OPAVĚ

Zajímavé citáty ze zajímavých knih

V naší souvislosti nás ostatně nezajímají tolik ti, jimž se úcta prokazuje, jako spíš ti, kdo ji dovedou pocítit a prokázat. Vztah úcty totiž musí začít tím, že si člověk sám všimne něčeho, čím vyniká někdo jiný: kdyby tento jiný své vynikání dával hlasitě najevo, aspiroval by na známost nebo slávu, a ty se s úctou špatně snažeš. Výtečnost člověka, kterého si mám vážit, k němuž bych měl cítit úctu, musí tedy být aspoň do jisté míry skrytá, nenápadná – nejlépe je-li to můj vlastní objev. Čím víc je „můj“, tím spíš má nárok na úctu právě ode mne. Pro vztah úcty také nehraje žádnou roli, zda předmět mé úcty patří ke „světové špičce“, mezi top ten, nýbrž může to být docela nenápadný, obyčejný člověk, jehož výtečnost vidím jen já sám. Vynikání či výtečnost druhého člověka ve mně za druhé nesmí probudit ani stín závidivosti a zlomyslnosti. To je zvláště obtížné: co vyniká, to také provokuje. Na člověku, jehož si vážím, jsem dále musel objevit aspoň něco, čemu bych se sám rád podobal – a úcta vyjadřuje, že dobře vím, jak k tomu mám daleko. Jen tak lze

pochopit zdánlivě paradoxní jev, že čím je kdo lepší, řekněme, pianista, tím víc a lépe si umí vážit těch ještě lepších, kdežto kdo nic neumí a ničím není, neváží si nejspíš nikoho. Vážit si mohou jen těch, kteří mně samému něco ukázali, objevili, kteří mne pro něco získali nebo nadchli – a úcta je tak v samém jádře projev velmi osobní vděčnosti. Lidé, které takové štěstí nikdy v životě nepotkalo, ji proto vůbec nemožnou pochopit a zaměňují ji s úplně jinými věcmi: s podlézavostí, bázlivostí, s nedostatkem hrdosti a sebedůvěry. Ty by se ovšem projevovaly úplně jinak. Tak podlézat má smysl jen živým, kdežto úctu cítíme velice často k těm, kteří dávno zemřeli. Lidé, jimž chybí hrdost a sebedůvěra, se přimykají k silnějším, stávají se fanoušky a potřebují, aby jich bylo mnoho. Naopak úcta znamená také „uctivý“ odstup, potřebuje si zachovat svoji samostatnost – a respektuje samostatnost i soukromí toho, ke komu se obrací. Je to tedy projev i výsada zralé osoby.

JAN SOKOL
Z KNIHY FILOZOFICKÁ ANTROPOLOGIE

Wisława Szymborská – první dáma polské poezie

Ostravská polonistika pokračuje v tradici pořádání vědeckých konferencí věnovaných polským literátům, kteří se výrazně zapsali do dějin evropské kultury. Po úspěchu setkání vědců zabývajících se tvorbou nositele Nobelovy ceny W. S. Reymonta, jež proběhlo na podzim roku 2001, se začátkem prosince sešly opět nejvýznamnější kapacity literární vědy z Polska a České republiky u příležitosti 80. narozenin W. Szymborské, další nositelky nejprestižnějšího literárního ocenění. Szymborská se zařadila do polské a světové literatury svou básnickou tvorbou, reflektující životní zkušenosti a prožitky moderního člověka. Její poezie je charakteristická srozumitelným jazykem, precizní stavbou verše a velkou citlivostí k vnitřním stavům jedince pohybujícího se v komplikovaném světě druhé poloviny 20. století. S typicky ženským citem pro detail se však zabývá i tématy, která mají univerzální společenský a v některých případech i politický rámeček. Právě tato univerzálnost motivů a srozumitelnost vyjadřování Szymborské jako jedné z mála současných polských básniček přinesla obrovskou popularitu mezi čtenáři takřka na celém světě. Nobelova cena, již získala v roce 1996, pak byla jen završením jejího celoživotního snažení.

V této souvislosti je pořádání vědeckých konferencí o její tvorbě zcela opodstatněné. Není však bez zajímavosti, že ostrav-

PROF. LEGEZYŃSKA A PROF. BRZOZOWSKI

ské polonistické pracoviště bylo v tomto roce jediné, které se rozhodlo uctít životní jubileum autorky konferencí. Dokonce ani v samotném Polsku se letos takové setkání neuskutečnilo, což je zajisté s podivem. Nicméně to také bylo nepochybně důvodem hojné účasti polských akademických pracovníků. Do Ostravy přijeli zástupci univerzit z Lodže, Gdaňska, Poznaně, Katovic, Opolí, Bydgošče, Bielska-Bialé, Vratislavi a Valbřichu. Přínosná byla zejména vystoupení profesorek Legezyňské (*Člověk a příroda v poezii W. Szymborské*) a Świetoslawské (*Nová četba díla W. Szymborské*) a profesora Brzozowského (*Analýza verše Uctivost slepých*). Zajímavá byla rovněž vystoupení mladších vědeckých pracovníků na různá témata, jakými byly například analýzy a interpretace různých veršů, problematika vidění

prostoru a času, způsoby použití básnických prostředků nebo také používání barev v poezii a popis autorčina vyrovnání se s holocaustem. Pozadu však nezůstali ani čeští badatelé. Hosté z Brna, Opavy a Prahy nabídli pohled zvenku. Například Libor Martínek přednesl referát na téma *Recepte díla W. Szymborské v České republice*. Rovněž referenti z domácí katedry přispěli cennými vystoupeními (např. Zofia Matysková – *W. Szymborská v očích kritiků, literárních vědců, překladatelů a spisovatelů*). Nejvzácnějším hostem setkání byla jedna z největších překladatelek polské literatury Vlasta Dvořáčková, která své dlouholeté zkušenosti předávala studentům i dalším zájemcům.

Organizační tým konference složený z pracovníků a doktorandů katedry slavistiky konferenci připravil velmi pečlivě a reprezentativně, takže v závěrečném shrnutí jednání mohlo zaznít upřímné poděkování hostů za srdečné přijetí a vědecký přínos a jejich příslib účasti na dalších akcích konaných v Ostravě, které se v nejbližších letech chystají. V letošním roce proběhne v Ostravě druhá slavistická paremiologická konference a v roce 2005 opět literárněvědné setkání věnované dalšímu nositeli Nobelovy ceny, klasikovi polské a světové literatury Henrykovi Sienkiewiczovi.

MGR. PETR VIDLÁK, PH.D.

Občanské sdružení

ANO
pro Evropu

spolu s Ostravskou univerzitou, katedrami sociální geografie a filozofie, pořádá **ve čtvrtek 26. 2. 2004** v aule Ostravské univerzity na Českobratrské ulici č. 16

KONFERENCI

na téma **Ekonomicko-regionální hlediska našeho letošního vstupu do Evropské unie.**

Jste srdečně zváni k aktivní účasti v jednání s **následujícím programem:**

- 10.00–10.30 Úvodní řečníci** (J. E. velvyslanec Irské republiky Joseph Hayes, představitel magistrátu města Ostravy, Ostravské univerzity a ANO pro Evropu)
- 10.30–11.15 Regionální rozvoj a strukturální fondy**, aktuální srovnání severních Čech, severní Moravy a Vysočiny (Karel Firla, jednatel poradenské firmy Interel, a Petr Czekaj, generální ředitel Regionální rozvojové agentury Ostrava)
- 11.15–11.45 Přestávka**
- 11.45–12.30 Reálné a nominální ekonomické přízpůsobení** - vývoj cenových hladin a ekonomické výkonnosti, vytváření předpokladů pro vstup do měnové unie, dopady politiky přízpůsobení na zaměstnanost, srovnání s relevantními zeměmi (Portugalsko, Irsko, Řecko), které touto zkušeností prošly (Petr Zahradník, ředitel kanceláře pro EU v ČR, a. s., Petr Dufek, ředitel marketingu analýz ČSOB a.s.)
- 12.30–13.30 Oběd** ve formě nabídkových stolů se studeným i teplým občerstvením
- 13.30–14.15 EU jako region v globálním světě** (Miroslav Zámečník, Value Added, bývalý zástupce ČR v Mezinárodním měnovém fondu)
- 14.15–15.00 Zahraniční investice** (Radomil Novák, náměstek generálního ředitele pro operativní řízení, agentura CzechInvest; Ukázka regionu, kde se daří investice získávat (zástupci Plzeňského krajského úřadu)
- 15.00–15.45 Příležitosti pro Moravskoslezský region a návrhy řešení.** Infrastruktura - železnice, dálnice, školy všech úrovní, nové technologie, rozvoj malého a středního podnikání jako podmínky pro cestovní ruch. (Petr Zahradník, Česká spořitelna, a. s., a další)

Moderuje **Monika MacDonagh-Pajerová (ANO pro Evropu)** a **Tomáš Sedláček (poradce ministra financí ČR)**

Jste také zváni k **navazujícímu programu:**

- 16.30 Vernisáž kresleného humoru „Jak jsme vstupovali do Evropy“** ze soutěže Bratr Paleček 2003 v domě knihy LIBREX, Smetanovo náměstí 8, Ostrava
- 18.30 Koncert Hradišťanu** (vede Jiří Pavlica) a **souboru Ostravské univerzity ADASH** (vede Tomáš Novotný) v divadelním sále Domu kultury Vítkovice, 28. října, Ostrava. Vstup na koncert je omezen kapacitou sálu. Po koncertě je připraveno pohoštění a číše vína pro účastníky konference a sponzory.

Projekty Evropské komise - 2. díl

Druhým projektem, který koordinuje Ostravská univerzita, tentokrát v rámci vzdělávacího programu Evropské komise Leonardo da Vinci, je projekt e-Chance for Women, CZ-/02/B/P/PP-134004.

Program Leonardo da Vinci je zaměřen na odborné vzdělávání, jeho cílem je podpořit vznik nových vzdělávacích kurzů, programů a inovativních postupů ve vzdělávání. Zvláště cenné je propojení formálního a neformálního vzdělávání v rámci celoživotního učení – kombinace vzdělávacích aktivit se zkušenostním učním, poradenstvím a s aktivním přístupem učící se osoby, která má šanci ovlivňovat průběh učení.

Projekt e-šance pro ženy je příspěvkem k aktivitám nazývaným e-learning. Délka řešení projektu jsou 2 roky – listopad 2002 – říjen 2004. Jedná se o rozsáhlý mezinárodní projekt s 12 partnery ze 7 zemí:

Česko – ATHENA-Společnost pro vzdělávání a rozvoj žen, Ostrava
 Česko – Reg. hosp. komora, Ostrava
 Finsko – Tulossilta, Tampere
 Francie – CAFOC Auvergne, Clermont-Ferrand
 Francie – Délégation Régionale aux Droits des Femmes et à l'Égalité, Clermont-Ferrand
 Německo – Deutsches Institut für Erwachsenenbildung, Bonn
 Německo – TÜV Akademie Ostdeutschland, Berlín
 Řecko – DIAN, Athény
 Řecko – ATHINA, Elefsína
 Slovensko – TRANSFER Slovensko,

Bratislava
 Španělsko – Alonso Y Garay S- L- Asimag, Bilbao

Cílem projektu je zvýšení zaměstnatelnosti žen středního věku a mladých matek pomocí zvládnutí ICT a zamezení jejich sociálnímu vylučování ze společnosti. Potřebují proto ale překonat některé psychologické bariéry. V tom jim má pomoci tzv. „pre-training“, který připraví jak je samotné, tak metodologicky i jejich vzdělavatele k tomu, aby v jejich vzdělávání byly důsledně využity gender prvky.

Náplní práce partnerů v projektu jsou:

- vývoj inovativní gender metodologie pro přípravu žen pro vzdělávání v ICT
- vývoj kurzu typu „pre-training“ pro vzdělávání před vlastním kurzem práce s ICT
- diskuse vzdělavatelů a poradců s ženami
- diskuse žen ve skupinkách při testování „pre-trainingu“
- testování produktu.

Cílovými skupinami jsou:

- ženy zejména středního věku a matky vracející se po mateřské dovolené na trh práce
- vzdělavatelé v ICT
- poradci na trhu práce
- zprostředkovatelé zaměstnání (např. z ÚP).

Po skončení projektu budou k dispozici následující produkty:

- 1) **gender metodologie v ICT** – vzdělávání a poradenství pro ženy na CD-ROM
- 2) **vzdělávání pro poradce a vzdělavatele v ICT** – kurz se 6 moduly. Poradci by měli umět v hledání vzdělávání účinně poradit a zároveň by měli zlepšovat kvalitu kompetence umět jednat s lidmi. Tento kurz je interaktivní a je dostupný na Internetu.

3) **vzdělávací program pro ženy** – „pre-training“. Praktický trénink v práci s počítačem s využitím psychologických metod k překonání bariér a strachu z ICT a jasného srovnání práce s počítačem a se situacemi z každodenního života (rodina, nákupy, aktivity volného času).

4) **příručka pro ženy** s příklady, jak začít krok po kroku v jejich vzdělávání v ICT (zkušenosti partnerů z jejich dřívějších projektů). Tištěná knížka.

Za Ostravskou univerzitu řeší projekt PhDr. Ing. Hana Danihelková a Ing. Radim Štefan, externí spolupracovník, s nimiž spolupracují Aleš Valchař a Radana Podešvová.

V průběhu projektu jsou plánována 4 mezinárodní setkání partnerů, z nichž 2 již proběhla (Česko, Finsko). V dubnu se uskuteční 3. setkání ve Francii, kde se budou diskutovat první verze produktů 1-3. Příručka pro ženy je již hotova a v průběhu února 2004 bude vytištěna.

Produkty budou testovány ve všech partnerských zemích a budou k dispozici úřadům práce a dalším veřejným institucím, které o ně projeví zájem.

HANA DANIHELKOVÁ

Jak se dělá kariéra

6. kapitola: ... přes kultivovaný projev

Doma mě učili, že mám mluvit zřetelně a nahlas, i když bylo všem jasné, že při mé vrozené nedomykavosti hlasivek ze mne nikdy žádný rétor nebude. Jakýmsi nedopatřením osudu jsem to dotáhla až na učitelku. Přestože obecně jsem komunikačně úspěšná, někdy si připadám jako automat na mluvení, který se uvádí do provozu heslem USLAV, STARO, CHRY, JAZYK nebo DIALE. Nic naplat – praslovanské palatalizace nelze dost dobře vyjádřit posuňkovou řečí.

Mluví-li někdo o důležitosti kultivovaného projevu, vybaví se mi můj instruktor z autoškoly. Měl tolik řečových vad, že fonetik by se na něm mohl habilitovat. Byl přímo učebnicovým příkladem rozdílu mezi organogenetickou a akustickou stránkou lidské řeči a chodícím důkazem toho, že když dva vyslovují totéž, není to totéž. Jemu mohla rozumět snad jenom jeho vlastní matka. Význam jeho slov nebylo dost možné

vytušit ani z kontextu, protože např. v hodinách teoretické přípravy produkoval texty typu: „*Ridič nesmí být zasažen alkoholem*“ aj., které posluchačům utkvěly v paměti lépe než samotná pravidla silničního provozu.

Nejhorší byla komunikace one-to-one v kabině vozidla během jízdy. Ze začátku jsem se snažila prosbami o zopakování výpovědi nebo pomocí doplňovacích otázek zjistit, co mi instruktor vlastně sděluje, ale když to nebralo rozumného konce, přestala jsem ho vnímat. V prvních hodinách si zřejmě o mně myslel, že jsem snaživá osoba slabší inteligence, později – že jsem hluchá jak poleno. Byla jsem si toho vědoma, ale dělat se s tím nedalo vůbec nic.

Jednou mě během jízdy zaskočil podivnou otázkou: „*To je to zaatka?*“ Můj mozek začal pracovat naplno? Zatačka? No co asi – zahnutá cesta, ne? Ale proč se mě na to ptá?? Co tím sleduje??? Místo abych se soustředila na dopravní značky a vozidla jedoucí v protisměru, podávala jsem různé

definice fenoménu „zátáčka“ a snažila jsem se o co nejexaktnější výklad, ale s ničím, co jsem řekla, nesouhlasil. Jeho nespokojenost narůstala s každým okamžikem a atmosféra v kabině nebezpečně houstla. Nakonec instruktor strhl volant k pravému okraji vozovky, zabrzdil, naklonil se k mému pravému uchu a zaječel: „*Co je to za značka?! Co je to za značka?!*“

Připadala jsem si jako debil, a když jsem si zpětně vybavila, o čem jsem celou tu dobu žvanila, bylo mi neskutečně trapně. Zbytek jízdy uběhl bez jediného slova a ještě doma se mi z toho třásla kolena. Kdyby mi tenkrát někdo řekl, že to jednou budu dávat k dobru jako „veselou historku z natáčení“, nevěřila bych tomu.

A tak si říkám, jaké mám štěstí, že můj nekvalitní projev neohrožuje lidské životy, a spoléhám na důvtip studentů víc než na vlastní pedagogický výkon. Zatím to zaplať pánbůh funguje.

IRENA BOGOCZOVÁ

O pravých špekáčcích, silikonových nadrech a „odborném“ opisování

Když se koncem loňského roku objevil seznam masných výrobků, které by měly mít přesně určené složení, zajásal jsem. Byl mezi nimi i můj oblíbený špekáček. Tedy ten opravdu pravý, ne jakýsi vybledlý moučnatý článek podivného hada, kilo za 29 Kč, ze kterého vám zaručeně bude špatně.

Po pracovním dni jsem si večer rozbalil své dva špekáčky, k nim kousek chleba a porci hořčice. V novinách, ve kterých jsem je pronesl dvěma semináři a jednou přednáškou, mě však nakonec zaujalo něco víc.

První strana plná bulváru: slavná herečka má 16 plastických operací a místo prsou silikonové implantáty. Nic na ní není pravé. Druhá strana mě oslovila titulkem „Soudce Nejvyššího soudu opsal 150 stran!“ Bleskurychle jsem odložil bulvár, hledaje klid v Lidovkách, leč... V příloze Akademie právě polemizoval pražský vysokoškolský učitel se studentem. Ten v minulém čísle psal o vědeckých pracích, pod kterými jsou podepsáni docenti a profesori, ale na nichž se velkou měrou podíleli – často nevědomky – i studenti. Nakonec jsem pod blikající lampou otevřel Tvar. Ale ani tady jsem nenašel útěchu. Jistý docent české literatury z Opavy, kterého odhalila interní doktorandka katedry české literatury FF Ostravské univerzity, opsal pod

statnou část svojí habilitační práce.

Moje babička vždycky říkala, že svět je bláznův dům. Začínal jsem mít podobný pocit. Tedy, jestliže opisují někteří z pedagogů, co potom studenti? Tu a tam narazím na opsanou kapitolku nebo článek. Ale prohlédávat celý internet, všechny ty www.seminarky.cz, jestli náhodou právě tam nenajdu odevzdanou seminární práci, na to už mi síly ani čas nestačí. Naštěstí onomastika není tak frekventovaným tématem.

Uvažuju, proč někdo opisuje. Kolega Petr Hrtánek, sémiotik, říká: „*To je postmoderní doba, co chceš nového napsat, objevit? V humanitních vědách už jen kompiluješ. Z pěti slovníků uděláš šestý, z deseti recenzí studii.*“

V myšlenkách jsem se posunul dál. Sice nejsem literární historik, ale občas na seminářích historické gramatiky musím zabloudit i do dějin literatury. Přesto nevěřím, že by můj výklad o autorech staročeských kronik byl pro studenty natolik přesvědčivý a inspirativní: „*Originalitu v dnešním slova smyslu středověký kronikář neznal. Například tak řečený Dalimil opsal celé pasáže z Kosmy, Beckovský zase opisoval od Hájka.*“

Nad sklenkou vína, kolem desáté, jsem pak propadl beznaději. Možná v dnešní době utopené v nejrůznějších textech už ani nedokážeme rozlišit původní myšlenku

a její zpracování od opisování. Opisování se pomalu stává normou. Dost možná, že ani v tom víně na dně neleží pravda. A já trpím jen jakousi staromilskou představou.

Ne! Přece je rozdíl mezi středověkým autorem a opisujícím vědeckým pracovníkem 21. století. Dalimil příběhy zaznamenané Kosmou v latině přeložil a napsal ve verších. Dalimilova doba neznala autorství v dnešním slova smyslu, ale také neznala moderní opisování. Ovšem někdo, kdo použije cizí text, aniž by citoval autora, jej doslova, a vlastně taky do písmene, opiše. A takové opisování je nestydatost. V mém vnitřním slovníku se do oddílu slov pejorativních zařadilo také sloveso opisovat, mezi lhát a podvod.

Hodiny v sousedním pokoji odbily jedenáct. Po špekáčcích na stole zbyla jen slupka. Pro odreagování jsem si do malého sešitu začal jen tak načrtávat pár veršičků. „*Nejsem na tom ještě tak špatně,*“ říkal jsem si v duchu. „*Stále mám inspiraci: V třicátém roce mého žití, ne zbrklého, ne zmoudřelého, bylo mi hanbu na dno píti. Ba, přemnoho jsem zažil zlého...*“ – Sakra, to už jsem přece někde četl!!!

JAROSLAV DAVID, KCJ FF OU
(A FRANÇOIS VILLON)

Edice „OSTRAVICA“

Právě nyní vychází nová knižnice s názvem „OSTRAVICA“ (čti ostravika). Tato edice drobných publikací s obsahem více i méně závažným vznikla vedena snahou o přiblížení historických i současných zajímavostí Ostravy a okolí, a to jednoduchou, ale co nejzajímavější formou. Proto k historickým tématům se váže nejen odborný výklad, ale v první řadě beletrizované pověsti anebo souhrn zajímavostí, jež atmosféru místa lépe přiblíží.

Prvním, a to již vydaným svazkem jsou **LANDECKÉ POVĚSTI** autorky Miriam Prokešové. K dostání je v knihkupectvích, v Městském informačním centru, v muzeích, případně přímo ve vydavatelství Repronis za přijatelnou doporučenou prodejní cenu 40 Kč.

Na konci měsíce ledna vyšla další publikace s názvem **RAČTE VSTOUPIT** – díl první, který nás bude provázet oblíbenými a útulnými hospůdkami, kavárnami a hotely v průřezu minulých dvou století, zajímavostí budou jistě i vyhlášené ostravské nevěstince. V následujícím měsíci je přichystán k vydání svazek **HISTORIE HRADU**, jež nás formou nejen odborného historického výkladu, ale i několika zajímavých pověstí seznámí čtivě s pohnu-

tu historii Slezsko-ostravského hradu.

V jarních měsících se mohou otevírat čtenáři těšit na svazek věnovaný nejoblíbenějším jídlům i pochoutkám z kuchyně našich maminek a babiček, do konce roku pak budou následovat svazky věnující se tajemným stoletým domům, jejich historii i návštěvníkům a tradicím a zvykům Ostravska a širšího okolí.

Plánována je řada více než dvaceti témat. Ročně bude vycházet po pěti svazcích, vždy čtyři historicky zaměřené a jeden s odlehčeným tématem.

Přejme tedy nové edici, aby si našla co nejvíce dychtivých čtenářů.

MARCELA STEHLÍKOVÁ

CO NOVÉHO NA FILOZOFICKÉ FAKULTĚ

od 1. 1. do 31. 1. 2004

- Dne 6. 1. se konalo první letošní zasedání vědecké rady FF OU, na němž proběhlo „první kolo“ profesorského řízení doc. PhDr. Niny Pavelčíkové, vedoucí katedry historie.
- Dne 9. 1. se na Filozofické fakultě konal Den otevřených dveří. Přišlo 998 uchazečů o studium, tedy podstatně větší počet nežli v loňském roce.
- Dne 19. 1. přijela skupina 27 posluchačů z Vietnamu. Rok budou u nás intenzivně studovat češtinu, poté budou pokračovat ve studiu na některé z našich fakult. Přejeme jim příjemný a úspěšný studijní pobyt v Ostravě!
- Dne 26. 1. proběhlo na FF výběrové řízení na obsazení místa nové personalistky a nové referentky pro vědu a výzkum. Novou personalistkou FF (s nástupem od 2. 2.) se stává Bc. Dagmar Loryková, novou referentkou pro vědu a výzkum (s nástupem od 2. 2.) - Mgr. Alena Matoušková.

EVA MRHAČOVÁ

Filmový klub „SLUNEČNICE SE DIVÍ“

vždy v úterý v 17.45 hodin
v učebně E 24

PROGRAM – letní semestr 2004

○ **cyklus „Česká šedesátá“** ○

(Menzel, Němec, Schorm, Chytilová, Jireš, ČS/1965, 105 min.)

⊛ **24. 2. MARKÉTA LAZAROVÁ**

(František Vlášil, ČS/1967, 162 min.)

Nádherný historický film, ne nepodobný obrazům ze starých dřevorytů a drsnosti severských ság, na motivy prózy Vladislava Vančury. Na MMF v Karlových Varech v roce 1994 byl novináři vybrán jako nejlepší český film všech dob.

⊛ **2. 3. PŘÍPAD PRO ZAČÍNÁJÍCÍHO KATA**

(Pavel Juráček, ČS/1969, 102 min.)

Tak trochu pohádka: Gulliver se dostane do podivné země Balnibarbi, jejíž společenské poměry jsou pro cizince nesrozumitelné a nepochopitelné. Po filmech „Postava k podpírání“ a „Každý mladý muž“ poslední český film tvůrce, jemuž jeho vlast a doba nedaly prostor.

⊛ **9. 3. PERLIČKY NA DNĚ**

Společný projekt režisérů nastupující generace, kteří si vybrali jako námět povídky Bohumila Hrabala (ve všech povídkách se objevuje v epizodních rolích). Rodinka motoristických nadšenců, naivní malíř, instalatérský učeň, nemocniční pokoj a automat Svět – postavy a prostředí hrabalovských „pábitelů“

aktuálně na: www.mujweb.cz/www/toponyms

○ **BONUS PRO... milovníky válečných filmů** ○

⊛ **16. 3. APOKALYPSE NOW**

(Francis Coppola, USA/2001, 210 min., titulky)

O 53 minut rozšířená verze slavného filmu z roku 1979. Mladý americký důstojník (Martin Sheen) musí ve Vietnamu najít a zlikvidovat šíleného plukovníka (Marlon Brando), který si uprostřed války a džungle vytvořil vlastní stát.

☺ **zachovejte nám přízeň i nadále** ☺

**KONCERT
PRO EVROPU**

HRADIŠŤAN
umělecký vedoucí Jiří Pavlica

מקהלה בנוח ערש
ADASH

umělecký vedoucí Tomáš
Novotný

26. 2. 2004 v 18.30 hodin
Kulturní dům města Ostravy,
ul. 28. října 124.

Vstupné dobrovolné

Za zkoušku to stojí

Neuč se, život tě naučí! Tak touhle radou jsme se často povzbuzovali v lavicích základní i střední školy. Nevím proč, ale vždy všem vyvolala blažený úsměv na tváři. Že by konečně někdo chytrý vymyslel nejjednodušší způsob nekonečného studování? Kolem uší nám však stejně často (a hned třikrát za sebou) prolétlo ono známé „učit se“. A v tom už tolik humoru není. Spíš realita. Ve zkouškovém období na vysoké určitě.

Jak vypadá takový obyčejný student v této „testovací době“? Topí se pod hladinou knih a poznámek a koketuje s myšlenkou, jestli ten život opravdu nebude lepší učitel. Najednou ale zjistí, že termín zkoušky se nezadržitelně blíží. To se pak raději začíná opravdu učit. Pokud se neprohrabe z knih k internetu, kde si s největší pravděpodobností „opraví“ datum a získá ještě několik dní navíc. I tak se mu o učení zdá ve dne v noci. Podle snáře to znamená, že ho čeká malá odměna za těžkou práci.

A pak to přijde... Sváteční šaty a pocit, že nás všechny vědomosti právě opustily. Slovník spisovné češtiny zkoušeného člověka charakterizuje jako někoho,

„který mnoho zkusil, zkouší, vytrpěl, trpí“. Ale ne vždy je to tak. Když se ke vzkříšeným vědomostem přidá ještě krapet štěstí, student pak po přátelském rozhovoru nemusí být zkroušený, ale spíše zkušný. To by pak měl mít pocit, že těch strašidelných pětadvaceti dní za něco stálo. V novém semestru pak opět dává přednost učení se životem. To až do doby, než se přiblíží další období ověřování vědomostí.

VERONIKA LANGROVÁ

Trumfové karty

Poprázdninový nával událostí spojený se začátkem nového školního roku měl na Ostravské univerzitě pro studenty prvních ročníků příchůf pelyňku. Tito studenti zažili téměř fatální nedostatek vydaných ISIC karet, ze kterého pro ně vyplývaly potíže. Byli odstaveni od výhod majitelů ISIC karet, nemohli si vyřídit slevy na dopravu atd. Chtěl bych se tímto článkem pokusit podat objektivní náhled na tuto situaci.

Na Centru informačních technologií OU se snažíme brát vydávání ISIC karet velmi vážně. Vždyť víme, proč je vydáváme. Karta ISIC v sobě nenesí jen výhody, vyplývající z její podstaty, je rovněž univerzální interní přístupovou kartou OU. Zprostředkovává studentům přístup do učeben, do menzy a mnoho jiného. Její funkce je v organizaci univerzity tak zásadní, že je možno, podle mého názoru, zcela vyloučit, že byl její nedostatek způsoben nezodpovědností, ignorací či přístupem podobného charakteru ze strany pracovníků CIT. Dopustili jsme se však jistých pochybení, které souvisí s procesem zavádění karet a jsou systémového charakteru.

Množství vydávaných karet souvisí s jejich objednávkou u GTS international, s.r.o., PRESSCARD, s.r.o., a toto množství s predikcí množství studentů. Ta vyplývá ze zkušeností minulých let. Predikce jistě nemusí být vždy přesná, CIT se však každoročně snaží chybu korigovat nákupem o něco většího počtu karet, než vyplývá z tohoto odhadu. V letech minulých bylo toto opatření většinou dostačující, uvědomíme-li si skutečnost, že není ekonomické nakupovat množství karet, které se následně ve větším počtu neprodají. Mají platnost jeden rok a dá

se slovy živnostníka v pohostinství říci, že rychle podléhají zkáze se všemi důsledky – pro konkrétní ISIC karty však ještě většími, karty se nedají tak snadno prodat průběžně. Nechce-li ji někdo ihned, v průběhu roku pak již jen těžko. Větší finanční ztráta pro OU prostě není žádoucí a vlastně ani možná. Posun priorit v tomto procesu by však vytvořením účelových finančních rezerv jistě přenesl část rizika ze studentů na OU. To je žádoucí.

Dalším faktorem, který měl vliv na špatný odhad CIT, byla kromě množících se ztrát karet jistě i nedostatečná komunikace se studijními odděleními. Co se týče informací o počtu přijímaných studentů, stojí tato v první řadě. Na komunikační lince však došlo k chybě. Nedozvěděli jsme se včas o zvýšeném počtu přijímaných lidí. Je dnes již zřejmě zbytečné se ptát, kdo měl danou informaci linkou protlačit, kdo měl jednoznačně zodpovědnost. Jisté však je, že po této zkušenosti budeme věnovat daleko větší pozornost vlastnímu modelu vydávání karet na OU, který v sobě zahrne konkrétní úkoly, termíny a zodpovědnosti konkrétních osob, které by lépe pokryly budoucí nepřepokládané situace.

Ve světle těchto skutečností jsem přesvědčen, že se podobná situace již nebude opakovat. Na CIT se při příští hře s kartami nespokojíme jen s těmi rozdanými, ale budeme mít v rukávu jistě i nějaké ty trumfy. Vždyť poučení z vlastních chyb je nepřijemné, ať již následky nese kdokoliv. Mělo by však mít i v pozitivním smyslu slova svou cenu.

MARTIN HASNÍK

Četli jsme za vás

Moravskoslezský deník – 6. 2. 2004

Výtvarné umění se potkalo s jazzem ve Štramberku

Vernisáž výstavy ostravských výtvarníků Jaroslava Němce a Martine Dragon se uskutečnila v sobotu 7. února 2004 ve štramberském Muzeu Zdeňka Buriana. Kromě grafik, maleb či velkoformátových fotografií se návštěvníci mohli těšit také na jazz v podání česko-švédské formace Facing West Trio, která výstavu několika svými skladbami zahájila. „Úvodní slovo naší vernisáže měl Aleš Durčák, zakladatel Muzea Zdeňka Buriana. Kromě našich

nejčerstvějších prací chceme také zájemcům prezentovat naše autorské filmy *Polámaný anděl a Barák*,“ přibližuje Jaroslav Němec, který je také znám jako organizátor ostravské Gallery Jarnemec & Company. Společnost Němcovým malbám a fotografiím dělají vícebarevné grafiky Martine Dragon. „V poslední době tvořím především figurální kompozice ztvárněné linorytovou technickou. Zajímají mě především ženské variace, blízké jsou mi biblické motivy, například téma, jak vidí žena vyhnání z Edenu,“ říká Martine Dragon, mladá výtvarnice, která v současnosti studuje na Filozofické fakultě Ostravské univerzity.

JAN HAVLENA

Ze života univerzity

17. 2.–11. 3. Výstava textilní tvorby doc. PaedDr. M. Terčové a jejích studentů v Galerii Student
17. 2. Slavnostní křest profilového kompaktního disku doc. René Adámka (Sokolská ulice) v Koncertním sále PdF OU
25. 2. Koncert pedagogů AM Katowice v Aule OU
16. 3. J. Charfreitag (klarinet), absolventský koncert v Aule OU

Vydané spisy, skripta a sborníky

Název: **Didaktika českého jazyka s komunikačními prvky + CD ROM**

Autor: Doc. PhDr. Jana Svobodová, CSc., a kol.

Rok vydání: 2003

Pořadí vydání: první

Rozsah: 104 stran

Vazba: brožovaná

Cena: 170 Kč

ISBN 80-7042-301-3

Tato publikace obsahuje navíc CD ROM.

Název: **Dítě, radost a výchova**

Autor: PhDr. Miriam Prokešová, Ph.D.

Nakladatel: OU - Pedagogická fakulta

Rok vydání: 2003

Pořadí vydání: První

Rozsah vydání: 166 stran

Vazba: brožovaná

Cena: 100 Kč

ISBN 80-7042-281-5

Anotace:

Tato práce je nezměněná verze doktorské disertační práce Úvod k filosofii radosti, kterou autorka obhájila dne 13. 2. 2003 na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Publikace byla vydána v rámci řešení projektu MŠMT ČR a financována ze sdružených finančních prostředků MŠMT a PdF OU. Autorka vychází ve svých tezích, zaměřených na filosofii radosti, ze základní myšlenky, která spočívá v předpokladu, že radost není jen pouhým pocitem chvilkového štěstí, k němuž mají rozliční lidé různou dispozici, ale naopak – radost, prožitá v dětství, proniká nejen do vědomí, ale také do nevědomí dítěte a je ve své podstatě nesmazatelná. Není pouhou náhodou a krátkodobou emocí, ale je tím, co v člověku přetrvává po celý jeho další život a v těch nejvypjatějších chvílích života se dokonce stává štítem proti úzkosti.

Ostrava má další velkou prodejnu knih

V pondělí 26. ledna 2004 bylo v bývalé prodejně Hasso na Zámecké ulici otevřeno nové knihkupectví Academia. Patří stejnojmennému nakladatelství Akademie věd České republiky, jehož strategií je mít obchody ve všech univerzitních městech.

„Jsme tady proto, že Ostrava patří mezi naše strategické cíle, je zde mnoho vědců a techniků, budeme se proto snažit dodávat jim kvalitní odbornou literaturu,“ uvedla na slavnostním zahájení prodeje předsedkyně Akademie věd České republiky doc. Helena Illnerová.

Součástí knihkupectví je literární kavárna.

JÍŘINA VEČEŘOVÁ

PRIMÁTOR OSTRAVY ALEŠ ZEDNÍK

PŘEDSEDA POSLANECKÉ SNĚMOVNY PČR L. ZAORÁLEK

NA SLAVNOSTNÍM ZAHÁJENÍ PRODEJE VYSTOUPIL ADASH

AŽ TO V USA ZABALÍTE, ČEKÁ VÁS POŘÁDNÝ BALÍK.

GTS international oznamuje zahájení nového ročníku Work and Travel USA 2004. Kromě velkého a legálního výdělků v dolarech Vám zajistíme kompletní sadu jedinečných bonusů. Například: slyšitelné zlepšení v angličtině, řadu cenných zkušeností s odlišným kulturním prostředím, množství neopakovatelných zážitků z cest po celých Spojených státech. Navíc všichni opakovaní účastníci jsou vítáni! Už se balíte na cestu?

Pobočka Ostrava:
Ostrava 1, Denisova 5
tel.: 596 115 324
po-pá: 9-18 hod.
gts.ostrava@gtsint.cz

www.gtsint.cz

GTS international
Studuj a žij naplno. Jde to zároveň.

W&T USA 2004
Pracovní programy v USA

Uzávěrka dalšího čísla je v pondělí 1. března 2004 do 10.00 hod.

IX. reprezentační ples OU

28. 2. 2004 / hotel Imperial

Pod záštitou rektora Ostravské univerzity doc. Ing. Petra Pánka CSc. • v sobotu 28. února 2004 v 19.30 hodin ve společenských prostorách hotelu Imperial v Ostravě • k tanci a poslechu hraje skupina Proxima, cimbalovka Frii, diskotéka • srdečně Vás zveme

Vstupenky se prodávají od 5. ledna každé pondělí a čtvrtek od 9-14 hodin, cena vstupenky: 150 Kč • Prodejní místo: Žlutá budova skladu na dvoře rektorátu, Dvořákova 7, paní Eva Beierová

Kalifornská zastavení Kalifornie rozmanitá

Minulý příspěvek jsem psal před Silvestrem. Snad nebude nepatřičné, vrátím-li se na chvíli o měsíc zpět. Přelom roku jsem trávil v pohoří Sierra Nevada, pár kilometrů od Squaw Valley, někdejšího dějiště zimních olympijských her. Přes den jsem s přáteli chodil na běžky, večer studoval americkou pop-kulturu v televizi, kterou ve svém bytě v San Jose naštěstí nemám.

Během čtyř dnů napadlo asi 150 cm sněhu. Přesto se v okolí našlo mnoho upravených stop pro běžkaře. Mí noví kamarádi vyježděné stopy však ignorovali. Z nějakého důvodu se jim zamlouvalo jen tak se brodit hlubokým sněhem. Zrovna když jsem byl v čele smečky, začalo podé mnou něco křupat. „*To nic,*“ chlácholili mě kamarádi, „*to je jen malé jezírko.*“ Den na to jsme se vypravili do vyšších poloh. Opásali jsme se mašinkami, které usnadňují hledání lidí zasypaných pod lavinou. To mi na klidu moc nepřidalo. Vše ale dopadlo dobře, především díky rozbitému vázání na mé lyži. Nebýt toho, asi jsme se pokoušeli o zdolání třítisícovky, ze které se skutečně o týden později utrhlá lavina.

Co se přírodních katastrof týče, ty jsou tady téměř na denním pořádku. V listopadu sežehly plameny rozsáhlé oblasti v jižní Kalifornii, v prosinci udeřilo asi 250 km odtud zemětřesení o síle 6,5 Richterovy stupnice a přívalem deště způsobily sesuvy půdy. Každá z těchto událostí si vyžádala oběti na životech.

Leden je ve znamení sněhových bouří. Jednu z nich jsem zažil hned první den roku na vlastní kůži na cestě z hor do San Jose. Horský průsmyk v nadmořské výšce 2500 metrů jsme se sněhovými řetězy projeli jen tak tak. Vlak, kterým jsem původně chtěl jet, takové štěstí neměl. Uvázl v třímetrové závěži a na vysvobození čekal 17 hodin.

Z výčtu událostí je asi zřejmé, že Kalifornie je země rozmanitá. Skutečně tomu tak je. Na čtyřtisícovkách Sierra Nevada si přijdou na své horolezci a ski-alpinisté, pobřeží Pacifiku je rájem surfařů a kajakářů, ideálními lokalitami pro milovníky opalování jsou pak Mohavská poušť a Údolí smrti. Pokud máte raději klid a příjemný chládek, můžete si zajít do háje, sekvojového háje. Zdá se však, že mnozí Kalifornané tráví volný čas doma u obří obrazovky sledováním filmů hollywoodské (tj. kalifornské) produkce. Rozptýlení hledají zpravidla v obřích supermarketech.

Vedle přírodní rozmanitosti se Kalifornie vyznačuje také diverzitou obyvatelstva. Na světě není mnoho míst, kde vedle sebe

v symbióze žije tolik různých národností a etnických menšin. Kalifornie je taková od svého vzniku. Vždyť Zlatá horečka v roce 1849, která v důsledku vedla k vyhlášení kalifornské státnosti, sem přilákala dobrodruhy ze všech koutů světa. Diverzita obyvatel znamená samozřejmě i hojnost v oblasti náboženství a věrouk. To jsem si plně uvědomil poté, co jsem, uvyklý našim křesťanským tradicím, napsal vánoční přání Garymu Snyderovi, spisovateli a přírodnímu filozofovi, jenž je předmětem mého výzkumu. Až po odeslání přání mi došlo, že Gary je buddhista. Ani jsem se nedivil, že mé přání neopětoval. Ozval se mi až dnes.

V neposlední řadě je různorodost i charakterickým znakem zdejší univerzity, která již není většinová. „Bílí“ studenti nejsou v přesile, jak tomu bylo dříve. O to více se zde člověk setkává s Hispánci a naturalizovanými Japonci a Číňany. Tato pestrost vyžaduje mj. velkou flexibilitu na straně učitelů, kteří musí při komunikaci se studenty brát v potaz jejich odlišné kulturní zázemí. Sám jsem se přesvědčil, že to není vždy snadné. Konflikty naštěstí nejsou tak časté jako konfrontace (světo)názoru. Ta v důsledku obohacuje všechny zúčastněné a rozšiřuje jejich obzory. Zkušenost, které se mi tady dostává, mě neustále usvědčuje z omezenosti. A já jsem za to vděčný.

PETR KOPECKÝ

KATEDRA ANGLISTIKY A AMERIKANISTIKY FF OU

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

Malá galerie studentů Ostravské univerzity
Grafiky Michala Žížky (IPUS - výtvarný obor)